

Teorie práva pro ty, kdo nemají vůbec čas

Katedra teorie práva si uvědomuje, že průměrný student má na učení čím dál tím méně času a proto se rozhodla shrnout dva semestry teorie práva do tohoto komixu.

Právo se dělí na soukromé a veřejné. Soukromé znamená, že mezi sebou kšeftují lidi a firmy. Veřejné, že vám stát a spol. říká co můžete a nesmíte. Právo se kromě toho dělí na hmotné a procesní. Je to úplně zbytečné, ale budou to chtít slyšet. Hmotné je to normální právo, jak si ho představí average Joe, procesní je to, kde vám říkají jaké druhy dopisů můžete psát na soud a jaké můžete od soudu čekat.

Slovo právo má dva významy, první že jako ta hromada zákonů a druhé, že jako "mám právo si stěžovat". To jste dotud nevěděli, že? Koho by to napadlo.... no tak teď budete tomu prvnímu říkat objektivní právo a tomu druhému subjektivní právo a bude to znít mnohem sofistikovaněji.

Prakticky všechno v právu se dá rozpitvat na jednotlivé právní vztahy. Právní vztahy mají subjekty = lidi, firmy, stát a spol. o které v daném případě jde. Pak mají objekt, což je to o co se hádají, nebo co si chtějí předat. A pak mají obsah, což jsou práva a/nebo povinnosti subjektů co se týče objektů. Takže prodáváte auto. Vy a ten nešťastník, který neví, že jste přetočili tachometr, jste subjekty. Auto je objekt. Povinnost předat auto a povinnost zaplatit kupní cenu tvoří obsah. Huzzah!

Práva a povinnosti nepadají z nebe. Vznikají na základě tzv. právních skutečností čili prostě, že se něco musí stát, aby se na daný případ vztahovalo nějaké to pravidlo ze zákona. Tyhle skutečnosti se pak dělí podle toho, jestli jsou důsledkem lidského jednání a jestli jsou v souladu s právem nebo ne na: právní úkony (volní, legální - např. podepsání smlouvy, zřeknutí se práva, žaloba, cokoli) delikty (volní, nelegální - krádež, vražda, znásilnění, špatné parkování, pívání na policistu), právní události (mimovolné, legální - narození, smrt, uplynutí lhůty) a protiprávní stavy (mimovolné, nelegální - nikdo za ně nemůže, ale někdo to musí odnést, učebnicovým příkladem jsou různé živelné události - povodeň = pojišťovna musí klopat, nemoc = pojišťovna/zaměstnavatel musí klopat atd.)

U nás a v kontinentální Evropě funguje právo tak, že zákonodráce (Parlament) vypotí nějaký zákon. Zákon nemůže pamatovat na všechny možné a nemožné varianty, takže jenom tak jako nahodí nějak obecně formulované pravidlo (buďte na sebe hodní, nezabíjejte se, rozejděte se, neshlukujte se) a ono to nějak dopadne. Občas se to trochu konkretizuje ve vládním nařízení nebo ministerských vyhláškách. Zákonem, nařízením a vyhláškám se říká právní předpisy nebo taky normativní právní akty. Pak když je problém a někdo má o tom rozhodnout, tak vezme to obecně formulované pravidlo, podívá se na okolnosti daného případu a nějak rozhodne. Rozsudkem, usnesením, rozhodnutím, příkazem atd. Tém se říká individuální právní akty.

V Anglii a jejich bývalých koloniích (pro ty, kteří při dějku hráli loď - USA, Kanada, Austrálie, Nový Zéland (to je tam jak točili Pána prstenů) a pár dalších zemí, které nikoho nezajímají) musí mít vždycky něco extra. Stejně jako mají místo slušných metrů, klí a Celsius dementní yardy, lby a Fahrenheity, tak mají i dementní sředověkové právní systém, kde si hrajou na precedenty, zvykové právo, ústavní zvyklosti a podobně obskurnosti. Jo, a často nosí humorné paruky jako z Tří mušketýrů.

Standardní poučka je, že kontinentální systém vychází z římského práva, ačkoliv v antickém Římě Senát zákony vydávat nemohl, vládu neměli a soudní funkci vykonávalo buď shromáždění všech občanů nebo praetor nebo aedil, což jsou slova která vám nic neříkají, protože dreska nic takového nemáme. Ale to neva, poučka je poučka. Tomu anglickému se běžně říká common law, i když ve skutečnosti common law znamená něco jiného. To taky neva. Vítejte na právech.

Gratuluji, právě jste absolvovali dva semestry Teorie práva. Není zač.

Sociální pracovník - kvalifikace

(4) Odbornou způsobilostí k výkonu povolání sociálního pracovníka je

a) vyšší odborné vzdělání získané absolvováním vzdělávacího programu akreditovaného podle zvláštního právního předpisu⁴⁰⁾ v **oborech** vzdělání zaměřených na sociální práci a sociální pedagogiku, sociální pedagogiku, sociální a humanitární práci, sociální práci, sociálně právní činnost, charitní a sociální činnost,

b) vysokoškolské vzdělání získané studiem v bakalářském, magisterském nebo doktorském studijním **programu** zaměřeném na sociální práci, sociální politiku, sociální pedagogiku, sociální péči, sociální patologii, právo nebo speciální pedagogiku, akreditovaném podle zvláštního právního předpisu⁴¹⁾.